

¹ És en les gloses de Reichenau (34.2), on abunden els errors de còpia i els detalls estranys. Hetzer (*BhZRPb*, VII, 14 i 43.4) dubta: amb raó, entre altres coses perquè no entenem aquest *brittoni* (cf. port. *britar* 'partir, esqueixar?'). Vacilla entre relacionar amb el cat. *parrac* o esmenar el mot *parrus*; suggereix esmena en *pittacium* ('pedaç, peça de roba'), però més senzill fóra esmenar en *pannus* que entre altres té en llatí el sentit de 'parrac'. I això em sembla més probable que res. — ² I encara allà hi ha *peřak* en el punt 645 de la punta SE., la més apartada de Bordeus, població que respongué així mateix també a la pregunta «écouvillon» (m. 1542). ³ Per desgràcia, però, ell ignora el substantiu *parrac* i això fa que es desorienti del tot (*Rom. Germ.* 1, 378) imaginant una impossible derivació del germ. SPARRA (*esparra* 'barra, tranca'), que tampoc no convé gens pel sentit. — ⁴ Un *phorro* «pedazo» que no és més que de dos textos no gaire antics de Benaparra ha de ser extret de *porrokatu* regressivament. El canvi de les *ee* de *perrekatu* en aqueixes dues *oo* sembla degut a contaminació de *porroska* (Baztan i bc-fr.) «migaja», «pedacito», «mendrugo», però també «ramaje seco» que deu ser basconització del cast. ant. *fojarasca*.

Parraf, *parrajar*, V. gràfic + *Parrafulla*, V. *parra*
Parrago, V. *parra* *Parraixa*, V. *parrac* *Parral*, *parrallina*, *parrancà(na)*, V. *parra*

PARRANDA, del basc i cast. *parranda* id., en basc també *farranda*, deriv. de *farr* 'gatzara', 'gresca', 'orgia, barriola', 'riure, rialles', d'origen sobretot onomatopèic. □ 1.ª doc.: 1815, Tomàs Aguiló.

Més aviat mot poc castí que veritable castellanisme, i si fa no fa, tan usual i tan poc arrelat en el Princ. com a Mallorca i P. Val. Per a la història i família del mot, que enlloc té arrel tan fonda com a Bascònia i l'Amèrica austral, veg. DCEC/DECH (FARRA).

DERIV.: *Parrandó*. Sense que existeixi tal mot alguns diuen *parranga* per confusió amb *maturranga*.

Parraquer, *parraqueria*, *parraques*, V. *parrac* *Parrasca* i *parriana* 'truja', mots rústics de la família de *parra* II (*parrac*) i cast. PARRO 'ànc' i PERRO 'gos' (DCEC/DECH) (i *perranya*, igual caràcter, V. allà IV, 502a12) *Pàrrec*, *parreguera*, *parrell*, *parrella*, *parrellet*, *parrera*, V. *parra* (però el darrer en el sentit de 'gandul, ganduleria' no és més que un ús abusiu del cast. *perrera* derivat de *perro*) *Parriana*, V. *parrasca* *Parricida*, *parricidi*, V. *pare* *Parrissa*, *parrissal*, V. *parra* És *parro* i no *parró* el mot del DTo., ús figurat i no arrelat del cast. PARRO 'ànc' *Pàrroco*, V. *parròquia*

PARRÒQUIA, pres del ll. tardà *parochia* id., i aquest, del gr. *παροικία* 'veinatge, veïnat' (derivat de *παροικος* 'veí', i aquest, de *οἰκέω* 'resideixo'), alterat per influència de *παροχος* 'cap de casa, amfitrió', 'proveïdor' (de *παρέχω* 'jo forneixo'), que en la baixa èpo-

ca prengué el sentit de 'rector de parròquia'. □ 1.ª doc.: c. 1200.

«Dix l'ermità que un clergue *parroquial* havia en sa *peròquia* una fembra que era molt bella --- temptació de luxúria havia totes vegades que aquella fembra --- a ell se confessave ---», Llull (*Merav.*, NCL, IV, 307.24). En docs. del Rosselló assenyala l'*InvLC* cinc exs. de la grafia *paròchia* / *quia* / *pero-* en els Ss. XII-XIV, i ja el 1190, mentre que en el XIV i XV ja predomina amb *-rr-* doble (sis o set), grafiat amb *-qu-* o amb *-ch-*, i sovint referint-se a les circumscipcions de cada un dels pobles: «de la *parròchia* de Casa Fabre» a. 1321. La *-ch-* s'havia de pronunciar *k*, però també hi hagué qui ho deia altrament, com ho veiem per un doc. de St. Hilari Sacalm, on llegeixen *peròtxia* en una escr. de 1461 (CaCandi, *St. Hilari*, p. 58). Com que la història del mot en català, en grec, llatí i les llengües romàniques, ja es va estudiar amplament, i amb bibliografia suficient, en el DCEC, quant a les formes del mot i a algun aspecte de la història institucional, bastarà remetre a aquell article.¹ «El plaga de la *parròquia*», home de gràcia proverbial, el més celebrat en una localitat (Coromines, *O. C.*, 593b).

DERIV.: *Pàrroco*, castellanisme superflu per *rector* (de *parròquia*) i poc usat en la llengua nostra; judiqui-ho millor, si hi ha qui hi entengui més, però aquest és el sentit comú; i és inútil esmenar-ho en *pàrroc*, tan acastellanat com aquell.

Parroquia [Llull] «los altres *perrochians* de la dita glesa» 1367, i altres cinc posteriors en *InvLC*; 'client d'un botiguer o industrial' [1460]: «viu rocegar / --- / una fornera / --- per --- conduir / son fill, dormir / ab ses loçanes / *parroquianes* / en l'alcavor / ---», JRoig (*Spill*, 1876). *Parroquianatge*. *Aparroquianar*, *-anat*; *desaparroquianar*. *Parroquial* [Llull]: «lo bisbe volc --- que los preveres --- fossen estudiants --- e que a ells fossen donades les sgleyes *perroquials* ---», *Blanquerna* (II, 77.7); *parroquialitat*. *Parroquiar*. *Parroquiatge*. *Aparroquiar*, *-ador*, *-ament*; *desaparroquiar*. *Emparroquiar*.

¹ La intervenció del gr. *παροχος* es fa palesa pel fet que a Itàlia un temps es pronuncïa amb el so *h* de la *χ* grega; d'aquí que imitant imperfectament aquest fonema estranger, molts pronunciessin *f*: així s'explica l'it. ant. i dial. *paroffia*, ja usat per Dante (*Par.* XXVIII, 85; sobre el qual cf. *Bull. Soc. Dant. It.* II III, 153; *Studi Danteschi* v, 99ss.).

PARROT, individu de certa milícia dels Ss. XVIII-XIX, d'origen incert, si bé deu ser un malnom que els posaren; però no està aclarit si s'aplicà col·lectivament, o partint del d'un d'ells.

No portant explicació en el *Torc.* d'Aversó (1589, 16), no sabem si ja el recollí amb un sentit relacionable amb el modern. Eren soldats tractats amb consideració: «per dictar-ne una cansó, / treta de *parrots* y mossos, / que són gent de gran honor», S. XVIII, MilàF (*Romllo.*, 84.3, i ja ed. 1853, n.º 46); foren usats en la repressió dels bandolers i bandits: «El primer, que preguntava / si havian vistos *parrots* - o bé mossos de